Kapas Nr. 4 - visai be įkapių. Vainiką užpildančiame degėsių sluoksnyje rastas žiedas platesne vidurine dalimi, gintarinis lašo pavidalo kabutis ir karolis.

Ištirti kapai datuojami III-IV a.

Užpelkių plokštinis kapinynas yra 1,5 km į PR nuo Užpelkių kaimo fermų. 1985 m. vasarą visa kapinyno teritorija buvo suarta. 100x50 m plote, arime, išryškėjo degėsingos dėmės, surasta daug IV-VII a. dirbinių.

Kapinyno centre ir P kalvos pašlaitėje ištirtas 70 m^2 plotas ir atidengti 6 apardyti kapai. Kapų 1 ir 2 duobės ovalios, 350x300 cm dydžio ir 45-40 cm gylio, kitų - stačiakampės užapvalintais kampais, 225-200x70-60 cm dydžio. Mirusieji laidoti nedeginti. Griaučiai sunykę, įkapių nedaug.

Įkapių gausumu išsiskiria kapas Nr. 1, kuriame surasta žirgo dantų, žalvarinių ir gintarinių karolių, sidabrinių ir geležinių diržų sagtelių, kniedžių. Kape Nr. 2 surasta antkaklė su kabliuku ir kilpele galuose ir įvijinis žiedas. Prie antkaklės išliko žmogaus dantų. Iš antros grupės kapų tik kape Nr. 5 mirusiojo galvūgalyje surastas ietigalis ir dalgis. Kiti kapai su labai menkomis įkapėmis arba visai be jų.

Ištirtieji kapai datuojami V-VII a.

Vytautas Urbanavičius

KIDULIŲ PLOKŠTINIO KAPINYNO TYRINĖJIMAI 1985 M.

Renkant medžiagą "Lietuvos TSR kultūros paminklų sąvadui", 1984-1985 m. MAII tyrė Kidulių apylinkes, ieškojo naujų paminklų. Vietiniai žmonės nurodė, kad 1971 m. Kiduliuose, Ateities gatvės Nr. 4 sklype, kasant duobę dviaukščio gyvenamojo namo pamatams, buvę rasta kaulų ir metalinių daiktų.

Ateities gatvė yra aukštutinėje terasėje virš Nemuno slėnio ir kerta nedidelę pakilumėlę, kurios P šlaite ir yra minėtas namas, dabar jau supamas sodų, gėlynų, suaugusių medžių. Priešingoje gatvės pusėje yra mūrinis Kidulių apylinkės Liaudies deputatų tarybos Vykdomojo komiteto pastatas ir sodyba, užimanti aukščiausią pakilumėlės dalį.

1985 m. MAII tarp pastatų esančiuose laisvuose plotuose ištyrė 120 m^2 plotą (dvi perkasos 10x4, dvi 5x3 ir viena 5x2 m dydžio). Tik vienoje perkasoje, iškastoje šalia 1971 m. statyto namo R galo, aptikti 3 nedegintų mirusiųjų kapai. Geriau išlikę kapai Nr. 1 ir 3. Kasant pastarajam duobę, apardytas kapas Nr. 2.

Kapų duobės stačiakampės, iki 2 m ilgio, 60-80 cm pločio, iki 60 cm gylio nuo dabartinio žemės paviršiaus. Mirusieji laidoti mediniuose karstuose, galva V kryptimi. Kojos ištiestos, rankos sukryžiuotos ant dubens (rankų padėtis buvo aiškesnė tik kape Nr. 1). Kapuose kaulai labai sunykę, todėl nebuvo galima nustatyti ir mirusiųjų amžiaus bei lyties.

Radinių rasta labai nedaug. Kape Nr. 1 ant sukryžiuotų dilbio kaulų gulėjo 10 cm ilgio lazdelinis smeigtukas. Iš kairės mirusiojo pusės gulėjusi ietis - geležinis įtveriamasis ietigalis rastas kairėje kaukolės pusėje. Jo ilgis 18,7 cm. Plunksna karklo lapo formos, 2,5 cm pločio (panašios formos ietigalis iš Kidulių 1972 m. pateko į IEM; jis taip pat yra iš šio kapinyno). Išorinėje kairiojo šlaunikaulio pusėje rastas 19 cm ilgio peilis, smaigaliu gulėjęs link mirusiojo kojų. Peilio įkotės vietoje išlikusi sunykusi geležinė grandis. Ant kaukolės rasti du 1,4 cm skersmens gintariniai karoliukai. Vienas iš jų dvigubo nupjauto kūgio formos, 0,6 cm storio. Ties juosmeniu kairėje mirusiojo pusėje būta dar kažkokio geležinio nedidelio daikto, bet jis visai sunykęs. Sunykęs ir daiktas iš kapo Nr. 2; neaiški nei jo forma, nei padėtis mirusiojo atžvilgiu.

Kape Nr. 3 rasti 2 daiktai: ant krūtinės sunykęs smeigtukas žalvarine statinaitės formos galvute ir geležine adata bei geležinis įmovinis 16 cm ilgio kirvis, gulėjęs už karsto kontūrų ribos, ties dešiniu blauzdikauliu. Kirvio ašmenų plotis 4,8 cm, įmovos skersmuo išorės pusėje 4 cm.

Dar vieną čia 1971 m. rastą kirvį (jo ilgis 19,5 cm, ašmenų plotis 5,4 cm, įmovos skersmuo išorės pusėje 4 cm) perdavė kiduliškis Algirdas Kiselys.

Remiantis išvardintais daiktais, Kidulių kapinynas datuojamas IV-V m.e.a.

Vytautas Urbanavičius

NAUJO PLOKŠTINIO KAPINYNO IR GYVENVIETĖS SEREDŽIUJE TYRINĖJIMAI 1985 M.

Kapinynas ir gyvenvietė yra 200-300 m į ŠV nuo Nemuno ir Dubysos santakos, dešiniajame ablėjų upių krante, tarp Nemuno ir plento Kaunas-Jurbarkas, apie 100 m į ŠV nuo piliavietės, vadinamos "Palocėliais". Čia yra kelios besijungiančios kalvelės, iš kurių dviejuose žymūs stačiakampiai grioviai – kažkada išardytų mūrinių pastatų pamatų pėdsakai. Iš Š ir R kalvelės supa ariamas laukas, kuriame randama žiestų puodų šukių, plytgalių, XVII a. monetų ir kitų daiktų. Jų dalis 1982 m. pateko į KVIM.

1985 m. MAII R kalvelės šlaite ištyrė 50 m^2 plotą. Rastas iki 2 m storio kultūrinis sluoksnis, kurį sudarė mūrinio XVII a. pastato griuvenos. Jose aptikta plytų, kvadratinių grindų plytelių, čerpių gabalų ir vitražo liekanų, molinių ir stiklinių įvairios paskirties indų dalių bei glazūruotų koklių. Kokliai dažniausiai puošti augaliniu ornamentu, keliuose pavaizduotos medžioklės scenos ar herbai. Pagal pastaruosius nustatyta, kad namas priklausė žemaičių seniūnui Petrui Mykolui Pacui (mirė 1696 m.). Ži-